

István orgonaművész, az OMCE nevében Tardy László társelnök köszönt el az elhunyttól, végül a templom plébánosa, Jánosa Domokos mondott búcsúztatót. Hamvait a templom urnatemetőjében helyezték örök nyugalomra.

Baróti István búcsúbeszéde

Amit megszoktunk, a „Jóska” nevet, megszólításként többé nem használhatjuk. Emlékeinkből idézzük elő azt a személyt, akit ez a név rejtett. Minden emberélet rejtély, ő azonban megismerkedésünktől kezdve nyitogatta magát. Emlékszem, 1958-at írtunk, amikor diplomáját megszerezte. Polgári nevén Kárpáti József, végzettsége okán pedig orgonaművész-tanár. Így tiszteltük, így szerettük, így találkoztunk vele legtöbbször. Rafinált ötletességgel hívta életre a II. kerületi zeneiskolában az orgonatanaszakot — tehát ő volt az alapítója. Egy évvel később megkeresett engem, hogy rádiófelvételén a pesti ferences templomban regisztráljak és lapozzak neki. Tehát keresett egy kollégát: ilyen kollegiális ember volt. Kivételes volt az a művészi hozzáállás, amellyel Liszt „Weinen, Klagen...” című művét fölvette rádióra. Emlékezetes marad az a lelkesedés és az a belehelyezkedés, beleézés, amellyel a műhöz közelített. Még ma is — halványan ugyan, de — fülemben cseng a műnek egyik részlete, amelyet egy mély fekvésű dallamban, annak az orgonának egy jellegzetes regiszterén, a dulcián 8'-on játszott. Ma én is ugyanígy játszom ezt a helyet ebben a műben. Mintha egész életére előrevetítette volna a műhöz alkalmazott koráldallam gondolatát: „Amit Isten téssen, jól van téve” — ez a Liszt-mű vége.

Öt évtized után merek szólni mint Jóska legöregebb tanárkollégája, akivel kezdettől fogva a Mártírok úti zeneiskolában, mai nevén Járdányi Pál Zeneiskolában együtt tanítottunk; negyven éven át; ő hétfő délelőtt, én hétfő délután. Egymás kezébe adtuk a kilincset. Az őáltala gyarapított létszám ellátására vállalkoztunk. Az évtizedek alatt Jóskának több mint 400 tanítványa volt. Ez kiderült abból az évkönyvből, amelyben összegyűjtöttük, hogy kik tanultak nálunk. Előttem Lantos István például mint zeneakadémiai rektor is megszólalhatott itt. Többen orgonaművészek lettek és tanárok, más iskolában tanítanak. Jóska nemcsak orgonaművész volt, hanem olyan tanár is, aki minden növendékét gazdagította azzal a tudással és felismeréssel, hogy a műhöz, amelyet éppen tanít vagy amelyet a növendék tanult, hogyan kell hozzáállni, lássa meg a műnek a mélységét, szépségét, s azt épségben tudja megszólaltatni. — Gyászoljuk őt, akik együtt tanítottunk vele: a tanári kar, a tanárkollégái, a zeneiskola növendékei. Jóska mint egyházzeneész, templomi orgonista tanított a Zeneakadémia Egyházzene Tanszakán, s így énekeltek most az ő gyázmiséjén az Egyházzenei Tanszak növendékei. Együtt emlékezünk rá, együtt gyászoljuk.

Jóska mindenért tudott rajongani. Az orgonáért, az orgonistákért. Egy fiatal orgonista éppúgy lelkesítette őt, mint a saját művészete, mert azt érezte meg ezekben az ifjakban, hogy van utánpótlás. Az említett 400 növendék mind az ő munkáját dicséri. Szép emléket hagyott maga után. Van, aki tanár úrnak

szólítja azóta is, van, aki „művészkollégám”-ként említi, van aki —mint közel-álló kollégája— kis Kárpátinak említi. Mi a legtöbben, akiket magához közelinek engedett és tisztelt, hiszen megtiszteltetés volt barátjának lenni, mi, a tegeződés alapján, mi csak Jóskának neveztük. Ő volt az a Jóska, akiben nagyon sok türelem, szeretet, emberség lakozott, mindenkire szeretettel fordult. Előttem áll, hogy amikor baráti körben egy orgonás téma előkerült, akkor ő katonásan vigyázzba vágta magát, megtördelte kezeit, megigazította haját, és dőlt belőle a bölcsen szólás édessége. Ami nagyon tanulságos volt mindig, minden esetben, mert nagy volt az ő lelki háterszága, az a „Hinterland”, amivel meg tudott szólalni.

Halállal kezdődött az, amit említettem, a „Weinen, Klagen...” Őt is megpróbálta az élet, sok állhatatosságot követelt tőle, kitartást és vállalást. 1980-ban szomorított el bennünket először, amikor szívinfarktust kapott koncertezés közben külföldön. Erős lélekkel viselte, ismét fölépült. Újabb szívooperációk következtek, mindig fölépült. Emlékszem, a 75. születésnapja után itt, ebben a templomban adott egy koncertet hálából. Nem sok embernek mondta el, hogy hálakoncert volt. Mi tudtunk róla.

Jóska, azokat a sorokat idézem föl emlékeimben, amelyeket Lamartine, francia költő írt, és amelyet Liszt Ferenc a „Les Préludes”-ben, ebben a szimfonikus költeményében szólaltat meg: „Mi egyéb a mi életünk, mint hosszú előjátéka annak a dalnak, amelynek első ünnepélyes hangját a halál szólaltatja meg!” Gyászolunk is, örülünk is, hogy ezen a kapun, ezzel a zenélő akkorddal átléptél oda, ahova mi is vágyunk, abba a túlvilágba, ahol nyugalom van, csend van, s mindent az Isten tölt be. Az Isten örömeiben létezel már, őbenne részesülsz, ahová mi is vágyunk. Isten adjon neked örök nyugalmat!

Baróti István (1940–2014)

2014. június 23-án, életének 74. évében hunyt el Baróti István orgonaművész. 1940. október 24-én született Csíkszentdomokoson, székely szülők gyermekeként. Családja rövidesen a mai Magyarország területére, Almásfüzitőre költözött, majd a háború utáni évektől Budakeszin élt. Középfokú orgonatanulmányait 1956-tól a budapesti szakiskolában Gergely Ferencnél végezte, majd orgonaművész-tanári diplomáját 1967-ben szerezte meg a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskolán Pécsi Sebestyén és Gergely Ferenc növendékeként. Az orgonaművész-tanárin kívül szolféztanári oklevelet is szerzett.

A Fővárosi II. kerületi (a jelenlegi Járdányi Pál) Zeneiskolába Kárpáti József, az ottani orgona tanszak alapítója 1970-ben hívta tanítani. Négy évtizedes pedagógiai munkásságával nemcsak orgonabarátokat és orgonista kántorokat nevelt, hanem fiatal orgonisták nemzedékeit is elindította a művészi pályán. Tanítványai közül sokak nyertek felvételt közvetlenül az alapfokú zeneokta-